

SFÂNTUL EFREM SIRUL ȘI LUTERANII¹

Prof. dr. Martin TAMCKE

Sfântul Efrem Sirul este considerat drept Părinte al Bisericii de toate confesiunile creștine tradiționale. Din punct de vedere istoric, epoca în care el a trăit se situează înaintea separărilor confesionale durabile. Dar asta nu ne spune nimic despre modul în care fiecare confesiune s-a ocupat și se ocupă de opera Sfântului Efrem. Ideile și cuvintele lui și-au găsit locul în liturghie și au depășit granițele confesionale impregnând gândirea și tradițiile altor culturi. Acest fapt îl face pe Efrem să fie un subiect interesant atât pentru orice creștin cu deschidere ecumenică, care înțelege importanța teologiei și a spiritualității creștine timpurii, cât și pentru cei care pun accentul pe separarea confesională.

Fiecare confesiune creștină îl abordează pe Sfântul Efrem mai întâi din perspectiva ei specifică. Așadar, nu este surprinzător că eruditul cercetător al literaturii patristice și al Noului Testament, Georg Kretschmar (1925-2009), care a fost arhiepiscop al Bisericii Evanghelice Luterane din Rusia între anii 1994-2005, era interesat de teologia lui Efrem despre Cruce, pentru că *theologia crucis* a fost dintotdeauna un aspect central al teologiei luterane². După cum este de așteptat, toți teologii îl abordează pe acest Părinte al Bisericii din propria perspectivă istorică și ecclesială, cu un accent spe-

¹ Traducerea a fost realizată după studiul „Ephrem and the Lutherans”, publicat în limba engleză în revista teologică *Syriac Orthodox Patriarchal Journal*, vol. 55 (2017), pp. 51-62. Martin Tamcke (n. 1955) este profesor emerit al Facultății de Teologie Evanghelică de la Universitatea „Georg-August” din Göttingen, Germania.

² Despre Kretschmar, vezi necrologul de pe pagina web a Facultății de Teologie Protestantă de la Universitatea Ludwig-Maximilian din München: <https://www.evtheol.uni-muenchen.de/aktuelles/nachrichten/archiv/2009/kretschmar/index.html> (accesat la 15.07.2022). Kretschmar l-a citat adeseori pe Efrem în scrierile sale (chiar și în studiile privind ecumenismul). Vezi, între altele: Georg Kretschmar, „Das Christliche Leben und die Mission in der Frühen Kirche”, în Heinzgünther Frohnes, Uwe W. Knorr (ed.), *Die Alte Kirche. Kirchengeschichte als Missionsgeschichte 1*, München, 1974, pp. 94-128, aici: p. 103.